

**UJEDINJENI
NARODI**

Međunarodni sud za krivično gonjenje
osoba odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriju bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-06-90-T

Datum: 3. studenog 2008.

Original: engleski

PRED RASPRAVNIM VIJEĆEM I

U sastavu: sudac Alphons Orié, predsjedavajući
sudac Uldis Ķinis
sutkinja Elizabeth Gwaunza

Tajnik: g. Hans Holthuis

Odluka od: 3. studenog 2008.

TUŽITELJ

protiv

**ANTE GOTOVINE
IVANA ČERMAKA
MLADENA MARKAČA**

JAVNO

TREĆA ODLUKA O SVJEDOCIMA NA TEMELJU PRAVILA 92bis

Tužiteljstvo:

g. Alan Tieger
g. Stefan Waespi

Obrana Ante Gotovine:

g. Luka Mišetić
g. Gregory Kehoe
g. Payam Akhavan

Obrana Ivana Čermaka:

g. Steven Kay, QC
g. Andrew Cayley
gđa Gillian Higgins

Obrana Mladena Markača:

g. Goran Mikuličić
g. Tomislav Kuzmanović

Prijevod

HISTORIJAT POSTUPKA

1. Dana 25. listopada 2007. tužiteljstvo je podnijelo zahtjev za prihvaćanje devet izjava svjedoka na temelju pravila 92*bis* i devet izjava svjedoka na temelju pravila 92*quater* Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik).¹ Dana 26. listopada 2007. tužiteljstvo je podnijelo obavijest o povlačenju zahtjeva na temelju pravila 92*bis* za jednog svjedoka.² Obrana je odgovorila 6., 7. i 8. studenog 2007.³ Dana 3. lipnja 2008. Vijeće je donijelo Odluku o prvoj skupini izjava svjedoka ponuđenih na usvajanje na temelju pravila 92*bis* i uvrstilo u spis izjave Jovana Mirkovića, Smiljane Mirković i Dušana Torbice.⁴ Nadalje, Vijeće je od tužiteljstva zatražilo da ga obavijesti o sigurnosnoj situaciji tih svjedoka.⁵ Vijeće je također odlučilo da se dva svjedoka, uključujući i svjedoka broj 66,⁶ pozovu radi unakrsnog ispitivanja i da njihove izjave valja razmotriti u skladu s pravilom 92*ter*.⁷

2. Vijeće je odgodilo svoju odluku u vezi sa svjedokom broj 43, svjedokom broj 58 i svjedokom broj 65.⁸ U relevantnom dijelu Odluke od 3. lipnja 2008. navedeno je sljedeće:

U vezi s[a] [svjedokom broj 43 i svjedokom broj 58], Gotovinina obrana se poziva na dokumente koji se, kako tvrdi, kose s informacijama koje svjedoci iznose u svojim izjavama. Odluku o tome je li potrebno da se ti svjedoci unakrsno ispitaju Vijeće će donijeti tek kad se ti dokumenti pregledaju i nakon što se tužiteljstvu omogući da u vezi s njima iznese svoje primjedbe. Vijeće stoga traži da Gotovinina obrana preda dokumente u roku od sedam dana od donošenja ove Odluke, a da tužiteljstvo svoje eventualne argumente iznese u roku od 14 dana od toga.

¹ Zahtjev tužiteljstva za prihvaćanje dokaza na temelju pravila 92*bis* i 92*quater*, 25. listopada 2007. (dalje u tekstu: Zahtjev), par. 1, 23.

² Obavijest tužiteljstva o povlačenju zahtjeva na temelju pravila 92*bis* za svjedoka br. 70 (P-12), 26. listopada 2007.

³ Odgovor optuženog Mladena Markača na Zahtjev tužiteljstva za prihvaćanje dokaza na temelju pravila 92*bis* i 92*quater*, 6. studenog 2007. (dalje u tekstu: Markačev odgovor); Odgovor Ivana Čermaka na Zahtjev tužiteljstva za prihvaćanje dokaza na temelju pravila 92*bis* i 92*quater*, 7. studenog 2007. (dalje u tekstu: Čermakov odgovor); Odgovor Ante Gotovine na Zahtjev tužiteljstva za prihvaćanje dokaza na temelju pravila 92*bis* i 92*quater*, 8. studenog 2007. (dalje u tekstu: Gotovinin odgovor).

⁴ Odluka o prvoj skupini svjedoka koji svjedoče temeljem pravila 92*bis*, 3. lipnja 2008. (dalje u tekstu: Odluka od 3. lipnja 2008.).

⁵ Odluka od 3. lipnja 2008., par. 11.

⁶ Na svjedoka se pod tim brojem upućuje u Zahtjevu tužiteljstva za izmjenu popisa svjedoka, 4. veljače 2008., povjerljivi Dodatak A (dalje u tekstu: Popis svjedoka tužiteljstva), str. 1.

⁷ Odluka od 3. lipnja 2008., par. 8.

⁸ Na svjedoke se pod tim brojem upućuje na Popisu svjedoka tužiteljstva, str. 1

Prijevod

Što se tiče [svjedoka broj 65], tužiteljstvo Vijeću nije dostavilo prijevod izjave od 16. veljače 1996. Osim toga, tužiteljstvo nije Vijeću dostavilo ni tri dokumenta koji se spominju u izjavi od 13. listopada 2003. Vijeće odgađa donošenje odluke o prihvaćanju dok mu se ne dostave spomenuti prijevod i dokumenti.⁹

3. Dana 10. lipnja 2008. tužiteljstvo je podnijelo tražene izjave i tri dokumenta koji se odnose na svjedoka broj 65.¹⁰ Osim toga, nakon što je redigiralo dijelove izjave na koje je Gotovinina obrana iznijela prigovor, tužiteljstvo je obnovilo svoj zahtjev za prihvaćanje izjave svjedoka broj 66 na temelju pravila 92*bis*.¹¹ Nadalje, tužiteljstvo je obavijestilo Vijeće da za tri svjedoka čije su izjave prihvaćene Odlukom Vijeća od 3. lipnja 2008. nisu potrebne zaštitne mjere.¹² Međutim, tužiteljstvo je zatražilo da adrese tih svjedoka, koje su navedene u formularima za potvrdu na temelju pravila 92*bis*, ostanu povjerljive.¹³

4. Dana 10. lipnja 2008. Gotovinina obrana je podnijela dokumente na koje upućuje u svom Odgovoru, u skladu sa zahtjevom Vijeća iznijetim u Odluci od 3. lipnja 2008. (vidi par. 2 gore).¹⁴

5. Dana 23. lipnja 2008. Gotovinina obrana je odgovorila na Podnesak tužiteljstva, pri čemu je navela da se slaže da se redigirana izjava svjedoka broj 66 može prihvatiti na temelju pravila 92*bis*.¹⁵ Osim toga, Gotovinina obrana je navela da se ne protivi prihvaćanju tri dokumenta koji se odnose na svjedoka broj 65.¹⁶ Iznijela je, međutim, prigovor na prihvaćanje izjave svjedoka broj 65 od 16. veljače 1996.¹⁷

6. Dana 24. lipnja 2008. Čermakova obrana je odgovorila na Podnesak tužiteljstva i navela da se ne protivi prihvaćanju izjave niti tri dokumenta koji se odnose na svjedoka broj 65, kao ni prihvaćanju redigirane izjave svjedoka broj 66.¹⁸

⁹ Odluka od 3. lipnja 2008., par. 9-10 (bilješke izostavljene).

¹⁰ Podnesak tužiteljstva u vezi s Odlukom o prvoj skupini svjedoka koji svjedoče temeljem pravila 92*bis*, 10. lipnja 2008. (dalje u tekstu: Podnesak tužiteljstva), par. 1, 3, povjerljiva Dopuna A.

¹¹ Podnesak tužiteljstva, par. 5-9, povjerljiva Dopuna B.

¹² *Ibid.*, par. 4.

¹³ *Ibid.*, par. 4.

¹⁴ Podnesak optuženog Ante Gotovine u vezi s Odlukom o prvoj skupini svjedoka koji svjedoče temeljem pravila 92*bis*, 10. lipnja 2008. (dalje u tekstu: Gotovinin podnesak).

¹⁵ Odgovor optuženog Ante Gotovine na Podnesak tužiteljstva u vezi s Odlukom o prvoj skupini svjedoka koji svjedoče temeljem pravila 92*bis*, 23. lipnja 2008. (dalje u tekstu: Gotovinin drugi odgovor), par. 2.

¹⁶ *Ibid.*, par. 7.

¹⁷ *Ibid.*, par. 4-6.

¹⁸ Odgovor Ivana Čermaka na Podnesak tužiteljstva u vezi s Odlukom o prvoj skupini svjedoka koji svjedoče temeljem pravila 92*bis* i Zahtjev za prihvaćanje redigirane izjave svjedoka broj 66 na temelju pravila 92*bis*, 24. lipnja 2008. (dalje u tekstu: Čermakov drugi odgovor), par. 6.

Prijevod

7. Dana 24. lipnja 2008. tužiteljstvo je odgovorilo na Gotovinin podnesak, ponovivši da bi izjave svjedoka broj 43 i svjedoka broj 58 trebale biti prihvaćene temeljem pravila 92bis.¹⁹

MJERODAVNO PRAVO

8. Na temelju pravila 92bis(A) vijeće može prihvatiti, djelomično ili u cijelosti, svjedočenje svjedoka u obliku pismene izjave umjesto usmenog svjedočenja kad se njome dokazuje nešto drugo, a ne djela i ponašanje optuženog za koje se on tereti u optužnici. Faktori koji idu u prilog prihvaćanju svjedočenja u obliku pismene izjave su da ima kumulativni karakter i da govori o utjecaju zločina na žrtve.²⁰ Važan faktor protiv tog prihvaćanja jest da strana koja se protivi može pokazati da je pismena izjava zbog svog karaktera i izvora nepouzdana.²¹ Vijeće ima diskrecijsko pravo da zatraži da svjedok pristupi radi unakrsnog ispitivanja, a u tom slučaju primjenjuju se odredbe pravila 92ter.²²

ARGUMENTACIJA STRANA U POSTUPKU I RASPRAVA

Svjedok broj 43, svjedok broj 58 i svjedok broj 65

9. Tužiteljstvo je navelo da bi izjave svjedoka broj 43, svjedoka broj 58 i svjedoka broj 65 trebale biti prihvaćene na temelju pravila 92bis budući da one sadrže dokaze o "bazi zločina" koji se ne odnose na djela i ponašanje optuženih.²³ Iako imaju dokaznu vrijednost u odnosu na točke optužnice, dokazi po mišljenju tužiteljstva nisu toliko ključni za tezu tužiteljstva da bi njihovo prihvaćanje u pisanom obliku bilo nepravično prema optuženima.²⁴ Pored toga, tužiteljstvo je navelo da se mnoge izjave odnose na dokaze kumulativnog tipa i na "utjecaj zločina na žrtve".²⁵ Nadalje, tužiteljstvo je navelo da izjave svjedoka ispunjavaju sve formalne uvjete propisane pravilom 92bis.²⁶

¹⁹ Odgovor tužiteljstva na Podnesak optuženog Ante Gotovine u vezi s Odlukom o prvoj skupini svjedoka koji svjedoče temeljem pravila 92bis, 24. lipnja 2008.

²⁰ Pravilo 92bis(A)(i)(a) i (d) Pravilnika.

²¹ Pravilo 92bis(A)(ii)(b) Pravilnika.

²² Pravilo 92bis(C) Pravilnika.

²³ Zahtjev, par. 2, 4, 7.

²⁴ *Ibid.*, par. 9.

²⁵ *Ibid.*, par. 8.

²⁶ *Ibid.*, par. 6.

Prijevod

10. Čermakova obrana nije iznijela prigovor na prihvaćanje bilo koje izjave svjedoka na temelju pravila 92bis, kao ni na prihvaćanje dokumenata koji se odnose na svjedoka broj 65.²⁷ Markačeva obrana se nije usprotivila prihvaćanju izjave svjedoka broj 43. Što se tiče svjedoka broj 58 i svjedoka broj 65, Markačeva obrana je navela da se njihove izjave odnose na "neriješeno i važno sporno pitanje među stranama u postupku", konkretno, na navode o deportaciji i prisilnom premještanju srpskog stanovništva s područja Krajine.²⁸ Markačeva obrana je stoga zatražila mogućnost da unakrsno ispita te svjedoke.²⁹

11. Gotovinina obrana je ukazala na jednu nedosljednost između izjava svjedoka broj 43 i izjave koju je svjedok dao hrvatskoj policiji u vezi s civilnim statusom svjedokova sina ili njegovim statusom pripadnika vojske RSK.³⁰ Gotovinina obrana je u svom podnesku predočila dokumente kojima se sugerira da je sin svjedoka broj 43 u vrijeme kad je ubijen bio odjeven u uniformu RSK.³¹ Svjedok broj 43 je u svojoj izjavi naveo da je njegov sin bio odjeven u civilnu odjeću.³² Obrana je navela da svjedoka broj 43 zbog toga valja pozvati radi unakrsnog ispitivanja.³³

12. Što se tiče svjedoka broj 58, Gotovinina obrana je navela da se jedan dio izjave tog svjedoka kosi s ostalom dokumentacijom u njezinu posjedu.³⁴ Posebno se tvrdi da je svjedok broj 58 Predraga Simića, o čijoj smrti svjedoči, opisao kao civila, dok obrana ima informacije da je on bio pripadnik vojske RSK.³⁵ Stoga se traži da svjedok bude pozvan radi unakrsnog ispitivanja.³⁶

13. Iako se Gotovinina obrana ne protivi prihvaćanju tri dokumenta koji se odnose na svjedoka broj 65, ona traži da se ne prihvati izjava svjedoka broj 65 koja je 16. veljače 1996. dana organizaciji Veritas.³⁷ Navodi se da ta izjava nije uzeta za potrebe postupka pred Međunarodnim sudom i da je zbog njezina sažetog formata i nedostatka informacija o tome kako je uzeta teško odrediti njezinu pouzdanost.³⁸ Povrh toga, Gotovinina obrana je navela da je "već izrazila ozbiljnu

²⁷ Čermakov odgovor, par. 3; Čermakov drugi odgovor, par. 6.

²⁸ Markačev odgovor, par. 20, 28.

²⁹ *Ibid.*, par. 28.

³⁰ Gotovinin odgovor, par. 10; Gotovinin podnesak, par. 2.

³¹ Gotovinin podnesak, par. 3-4, povjerljivi Dodatak B.

³² Zahtjev, povjerljivi Dodatak B.

³³ Gotovinin odgovor, par. 10.

³⁴ Gotovinin odgovor, par. 11; Gotovinin podnesak, par. 5.

³⁵ Gotovinin odgovor, par. 11; Gotovinin podnesak, par. 5.

³⁶ Gotovinin odgovor, par. 11.

³⁷ Gotovinin drugi odgovor, par. 4, 7.

³⁸ *Ibid.*, par. 5.

Prijevod

zabrinutost zbog pouzdanosti dokaza koje je prikupila organizacija Veritas, a posebno [osoba koja je uzela izjavu svjedoka broj 65].³⁹

14. Što se tiče svjedoka broj 43, Vijeće smatra da se nedosljednost na koju upozorava obrana, odnosno pitanje je li žrtva ubojstva u trenutku smrti bila civil ili aktivni borac, tiče ključnog aspekta svjedočenja. Vijeće stoga smatra da svjedoka broj 43 valja pozvati radi unakrsnog ispitivanja i da s izjavom svjedoka valja postupati sukladno s pravilom 92ter.

15. Vijeće smatra da je, što se tiče navoda o deportaciji i prisilnom premještanju srpskog stanovništva s područja Krajine, svjedočenje dano u izjavama svjedoka broj 58 i svjedoka broj 65 kumulativno u odnosu na svjedočenja brojnih drugih svjedoka koji su usmeno svjedočili u ovom predmetu (vidi paragraf 10, gore).⁴⁰ Što se tiče svjedoka broj 58, pod pretpostavkom da dokumentacija koju je dostavila Gotovinina obrana doista pokazuje da je Predrag Simić bio pripadnik vojske RSK, podnesak Gotovinine obrane ne pokazuje da je nedosljednost između te dokumentacije i izjave svjedoka broj 58 takvog tipa da izjavu učini nepouzdanom. Povrh toga, navedena se nedosljednost ne odnosi na ključni aspekt svjedočenja. Što se tiče dviju izjava koje je svjedok broj 65 dao tužiteljstvu Međunarodnog suda, obrana ne tvrdi, a Vijeće ne smatra da priroda i izvor svjedočenja koje je dao svjedok broj 65 to svjedočenje čine nepouzdanim.

16. Što se tiče izjave svjedoka broj 65 od 16. veljače 1996. koja je dana organizaciji Veritas, Gotovinina obrana ne navodi, a Vijeće ne smatra da ta izjava nije u skladu s izjavama svjedoka datima tužiteljstvu Međunarodnog suda 2003. i 2007. godine. U izjavi od 16. veljače 1996. jasno se navodi gdje, kada i tko je uzeo izjavu, a osoba koja je izjavu uzela nalazi se na popisu svjedoka tužiteljstva. Gotovinina obrana nije specificirala na koji način priroda i izvor izjave istu čine nepouzdanom, a Vijeće u takvim okolnostima ne smatra da bi tu izjavu trebalo ocjenjivati drugačije od ostalih izjava svjedoka broj 65.

17. Što se tiče tri dokumenta koji se odnose na svjedoka broj 65, svjedok u svojoj izjavi objašnjava što navedeni dokumenti predstavljaju i kad ih je primio. Kao što je ranije spomenuto, obrana se nije usprotivila prihvaćanju ta tri dokumenta. Vijeće smatra da ti dokumenti čine integralni dio izjave svjedoka i da će pomoći Vijeću u razumijevanju svjedočenja svjedoka broj 65.

³⁹ *Ibid.*, par. 5.

⁴⁰ Vidi Odluku od 3. lipnja 2008, par. 7.

Prijevod

18. Kao zaključak, Vijeće smatra da izjave svjedoka broj 58 i svjedoka broj 65 mogu biti uvrštene u spis i da pristupanje tih svjedoka radi unakrsnog ispitivanja nije nužno. Vijeće, nadalje, smatra da bi svjedok broj 43 trebao biti pozvan radi unakrsnog ispitivanja.

Svjedok broj 66

19. Vijeće je u svojoj Odluci od 3. lipnja 2008. konstatiralo da je Gotovinina obrana pokrenula pitanje pouzdanosti i vjerodostojnosti svjedočenja navedenog u izjavi svjedoka broj 66 i zaključilo da konkretni dio svjedočenja na koji upućuje Gotovinina obrana nije kumulativan u odnosu ni na jedno drugo svjedočenje.⁴¹ Tužiteljstvo je sada redigiralo navedeni dio. Kako je gore rečeno, Gotovinina obrana se ne protivi prihvaćanju redigirane izjave na temelju pravila 92bis. U svjetlu navedenog, Vijeće smatra da redigirana izjava može biti uvrštena u spis.

Redigiranje adresa u potvdama Jovana Mirkovića, Smiljane Mirković i Dušana Torbice na temelju pravila 92bis

20. Obrana nije iznijela prigovor na zahtjev tužiteljstva da adrese Jovana Mirkovića, Smiljane Mirković i Dušana Torbice ostanu zapečaćene. Vijeće smatra da u interesu privatnosti tih svjedoka potvrde na temelju pravila 92bis moraju ostati zapečaćene, kako je zatražilo tužiteljstvo.

DISPOZITIV

21. Zbog gore navedenih razloga i na temelju pravila 75 i 92bis Pravilnika, Raspravno vijeće:

NALAŽE da potvrda svjedoka broj 58 na temelju pravila 92bis (ERN 0279-1229-0279-1231), izjava svjedoka od 10. rujna 2003. (ERN 0279-1232-0279-1235 i 0279-1237-0279-1240) i deklaracija svjedoka broj 58 na temelju pravila 92bis (ERN 0279-1236) budu uvrštene u spis;

NALAŽE da potvrda svjedoka broj 65 na temelju pravila 92bis (ERN 0613-7375-0613-7376), izjave svjedoka od 16. veljače 1996. (ERN 0613-7378-0613-7379 i 0044-2381), 13. listopada 2003. (ERN 0613-7380-0613-7384 i 0359-4871-0359-4877) i 9. srpnja 2007. (ERN 0613-7385-0613-7388 i 0610-8388-0610-8391), kao i deklaracija svjedoka broj 65 na temelju pravila 92bis (ERN 0613-7377) budu uvrštene u spis;

⁴¹ Odluka od 3. lipnja 2008., par. 8.

Prijevod

NALAŽE da tri dokumenta koji se odnose na svjedoka broj 65 i koji su priloženi uz Podnesak tužiteljstva (ERN 0359-4880-0359-4883, ET0359-4880-0359-4883, 0359-4878, ET0359-4878, 0359-4879 i ET0359-4879) budu uvršteni u spis;

NALAŽE da potvrda svjedoka broj 66 na temelju pravila *92bis* (ERN 0279-1717-0279-1719), redigirana izjava svjedoka od 22. travnja 1998. (ERN 0279-1720-0279-1723 i 0060-5001-0060-5005) i deklaracija svjedoka broj 66 na temelju pravila *92bis* (ERN 0279-1724) budu uvrštene u spis;

ODLUČUJE da svjedok broj 43 bude pozvan radi unakrsnog ispitivanja i da, nakon njegovog pristupanja, prihvatanje njegove izjave svjedoka bude regulirano pravilom *92ter*;

NALAŽE da potvrde svjedoka Jovana Mirkovića, Smiljane Mirković i Dušana Torbice na temelju pravila *92bis*, koje su prihvaćene Odlukom Vijeća od 3. lipnja 2008., ostanu zapečaćene;

UPUĆUJE tužiteljstvo da u roku od sedam dana od zavođenja ove Odluke obavijesti Vijeće namjerava li zatražiti zaštitne mjere za svjedoka broj 58, svjedoka broj 65 i svjedoka broj 66;

UPUĆUJE tužiteljstvo da prihvaćene dokumente snimi u elektronski sustav za vođenje suđenja, a tajnika da im dodijeli broj dokaznog predmeta i da strane u postupku obavijesti o dodijeljenim brojevima dokaznih predmeta.

Sastavljeno na engleskom i na francuskom jeziku, pri čemu je engleska verzija mjerodavna.

*/potpis na originalu/
sudac Alphons Orié,
predsjedavajući*

Dana 3. studenog 2008.
U Den Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]